

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Arboretum Písek

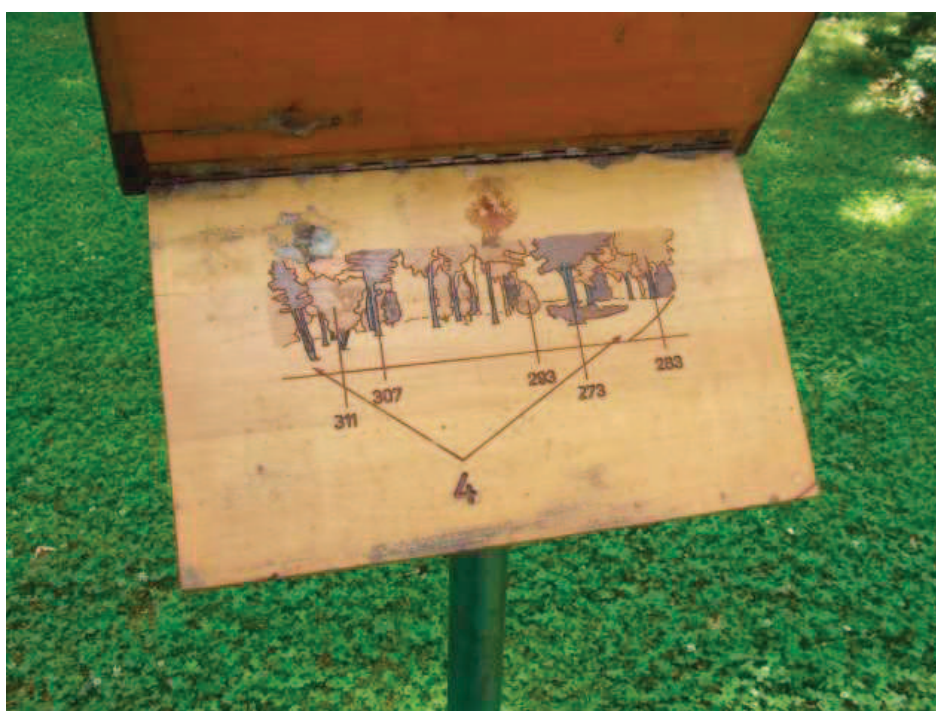
Arboretum Písek

- Budováno od roku 1913
- Výměra cca 3 ha
- Cca 350 taxonů
- Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Písek

Pomník zakladatelům

Informační systém v arboretu

Průhledy

Nové výsadby

V arboretu jsou domácí druhy např.
Jabloň lesní - *Malus sylvestris*

Ale také vzácné druhy např.
Postopčák cizí - *Comptonia peregrina*

Voliéra pro dravce

Hotel pro hmyz

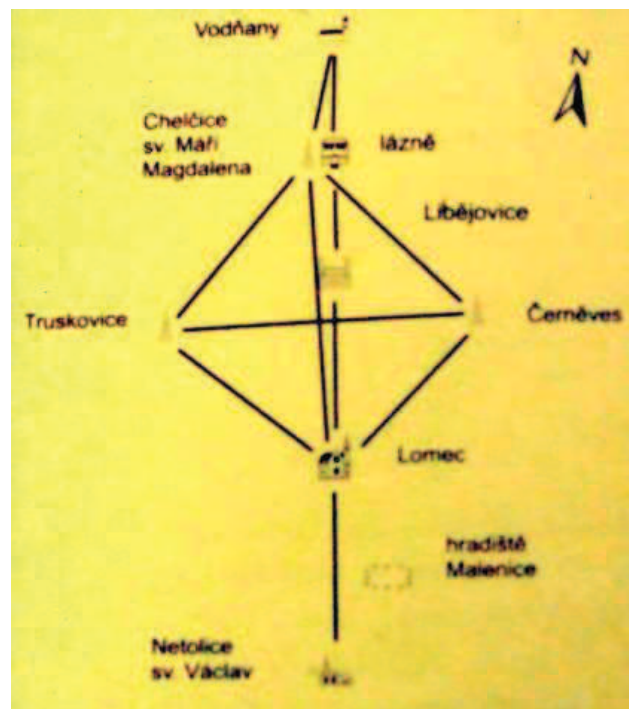
Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Libějovicko

- Vyhláškou č. 208/1996 Sb. je prohlášeno Libějovicko – Lomecko za památkovou zónu
- Osou je čtyřřadá alej
- Na ose je několik významných staveb

Umístění jednotlivých významných prvků a jejich propojení

Alej

Začátek aleje u lázní

Čtyřřadá alej

Na druhou stranu osa aleje dále pokračuje na kostel ve Vodňanech

Lázně

Budova bývalých lázní

Areál lázní

Kaple sv. Máří Magdaleny

Kaple byla založena v letech 1660 -
1663

Kaple vznikla u pramene

Výhled na Vodňany

Nová výsadba u polní cesty

Libějovice – nový zámek

Nový zámek v Libějovicích

Pohled z parku

Park je poničen činností armády

ŠIRŠÍ VAZBY

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Hospodářský dvůr u zámku Libějovice

Pohled na dvůr u zámku

Nádvoří

Pokračování aleje

Alejí pokračuje i za zámekem v Libějovicích

Dalším místem na ose je areál v Lomci

Alej je v další části zarostlá

Libějovice – starý zámek

Původní tzv. Starý zámek v Libějovicích

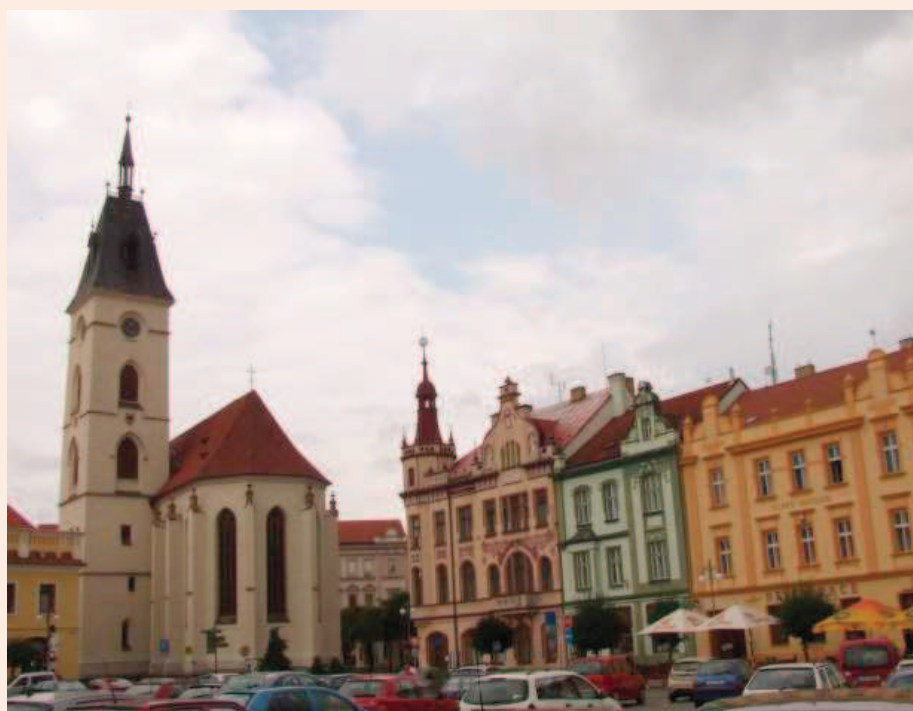

Renesanční zámek vznikl přestavbou tvrze

Kostel Vodňany

Pomyslným jedním koncem osy je
kostel ve Vodňanech

Kostel Netolice

Druhým koncem osy je kostel
v Netolicích

Lomec – poutní místo

Budova kostela v Lomci

Bývalý zámek v Lomci

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Novohradsko

Zámecký park

- Na místě parku byla od konce 16. st. panská zahrada
- Na začátku 18. st. provedeny barokní úpravy
- Koncem 18. st. přeměněn na anglický park

Pohled na zámek

Pohled na zámek z parku

Průhled parkem

Detaily průhledu

Přestavěný zámecký skleník

Kašna

Rybník v parku

Ostrov v rybníce

Hvězdice cest v parku

Bývalý vodopád

Výjezd z parku do okolní krajiny

Terčino údolí

- Terčino údolí nebo též Terezino údolí, původně Krásné údolí
- Název podle hraběnky Terezie Buquoyové
- Založeno v polovině 18. st.
- Původně měl park cca 69 ha
- Současná rozloha cca 138 ha
- Národní přírodní památka

Vstupní brána

Průhled u vstupní brány

Jez a začátek náhonu

Hamr

Lázněčky

Vlastní budova lázní

Bývalý Modrý dům

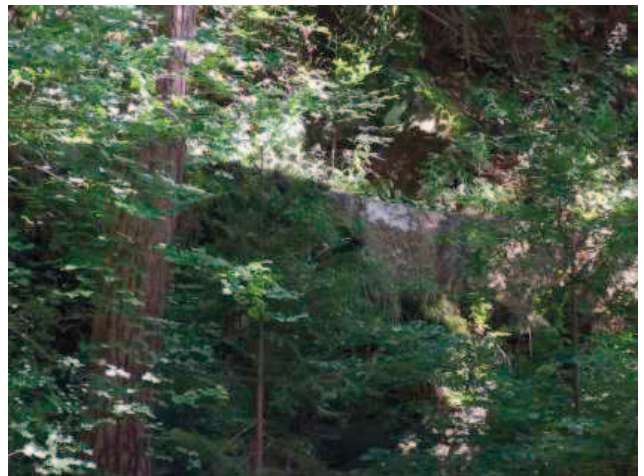
Budova byla zničena povodní

Vodopád

Voda je do vodopádu přiváděna
umělým korytem

Průhled v parku

Švýcarský dům

ŠIRŠÍ VAZBY

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Ostrov na Žďárském rybníce

Na ostrově byl dříve vybudován
park

Aleje

Kolem Nových Hradů je krajina členěna alejemi

Klášter v Nových Hradech

V Nových Hradech je také klášter

Klášterní zahrada

Hrad v Nových Hradech

Původní sídlo bylo na hradě
na skalním ostrohu

Zbytky hradeb

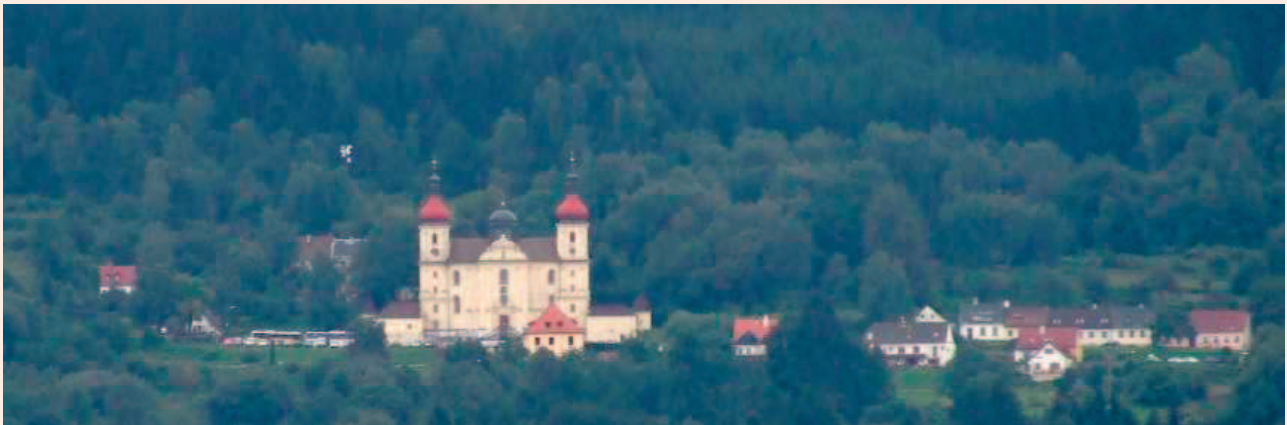

Kostel v Dobré Vodě

V dálkových pohledech zaujme kostel v Dobré Vodě

Detail kostela

Žofínský prales

Žofínský prales je chráněn
již od roku 1838

Hojnovodský prales

Od roku 1838 je chráněn také
Hojnovodský prales

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Park Červený Dvůr

Červený Dvůr

- 1591 zřízení dvora
- 1598 zřízení bažantnice
- 1672 vybudování zámku
- 60. léta 18. st. vybudování barokní zahrady
- 40. léta 19. st. přebudování na přírodně krajinářský park

Zámek

Hospodářský dvůr

Pohled na zámek z parku

Bývalá budova k chovu bažantů

Pohled na Bažantnici

Umělý pahorek Schneckenberg a Rusaličnino jezírko

Skupiny dřevin v travnatých plochách

V louce jsou skupiny dřevin
a solitéry

Pohled na luční porosty

Hlavní průhled

Domek hlídače parku

Obelisk

Vodní kanál

Zámecký rybník s vodotryskem

Vyústění zatrubněného potoka

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Park Kratochvíle

Zámek Kratochvíle

- Původně dvůr
- Zámek vybudován 1583 – 1589
- Podle italských vil
- Kolem vybudována vodní plocha a renesanční zahrada

Brána do areálu

Budova zámku

Vodní plocha kolem zámku

Zámek vypadá jako dvojvila

Bylinková zahrádka

Pravidelná úprava na ostrově u zámku

Tvarované nízké ploty a květiny

Detail

ŠIRŠÍ VAZBY

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Okolí parku

Okolní krajina s alejemi

Stoka Krčínka

Zbytky vodního kanálu Krčínka, který přiváděl vodu k zámku

Linie vodního kanálu

Petrův Dvůr

Původně renesanční Petrův dvůr
nedaleko Kratochvíle

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Park u Schwarzenberské hrobky

- Schwarzenberská hrobka byla vybudována v letech 1874 -1877
- Okolí upraveno jako přírodně krajinářský park

Schwarzenberská hrobka

Průhled od vchodu do hrobky

Živé ploty ohraničují cestu kolem hrobky

V parku se střídají skupiny dřevin s lučními porosty

Pohled na vegetaci kolem rybníka Svět a skupiny dřevin

Solitérní strom v louce

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Zámecká zahrada v Českém Krumlově

- Barokní zahrada byla založena v 17. století
- Plocha téměř 11 ha

Zámek v Českém Krumlově

Spojovací chodba do zámecké zahrady

Bývalá jízdárna

Pravidelné úpravy v dolní části parku

Hlavní osa parku

Rekonstrukce rokokových úprav

Kaskádová fontána

Terasa oddělující dolní a horní část zahrady

Pravidelné úpravy v tzv. Horní zahradě

Stříhané živé ploty

Letohrádek Bellárie

Otáčivé hlediště

Otáčivé hlediště je umístěné přímo
na ose parku

Hudební pavilon

Zbytky terénních úprav

Bývalá nádrž

Park je ukončen rybníkem

Oranžerie u zámecké zahrady

ŠIRŠÍ VAZBY

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Město Český Krumlov

Pohled na město

Křížová hora

Poutní místo na Křížové hoře

Pohled na kapli

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Rybník Rožmberk

- Rybník Rožmberk
- Postaven 1584 -1590
- Vodní plocha cca 490 ha

Původní vypouštěcí zařízení

Vypouštěcí zařízení rybníka

Detail

Informační panel o povodních 2002

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Organosoly

Organozem

Definice organosolů

- Organosoly jsou půdy s holorganickými, hlavně rašelinnými horizonty o mocnosti větší než 50 cm
- V případě, že se půdní profil vyvíjí nad pevnou skálou bez přítomnosti dalších substrátů, jsou za organosoly považovány i půdy s mocností holorganického nebo rašelinného horizontu větší než 10 cm

Definice organozem

- Půdy charakterizované mocným holorganickým horizontem označovaným T, který má mocnost větší než 50 cm
- Organozem, která se vyvíjí nad pevnou skálou musí mít mocnost holorganického horizontu větší než 10 cm a je označována jako organozem litická

Subtypy organozemí

Taxonomický klasifikační systém rozeznává celkem 7 subtypů organozemě

- Organozem fibrická (ORf)
- Organozem mesická (ORm)
- Organozem saprická (ORs)
- Organozem humolitová (ORh)
- Organozem sulfidická (OR)
- Organozem glejová (ORq)
- Organozem litická (ORt)

Vývoj organozemí

- Organozem vrchovištní
 - Vytváří se na lokalitách ovlivněných vysokou hladinou podzemní vody, ve vyšších nadmořských výškách za nepříznivých klimatických a edafických podmínek (oligotrofní prostředí = chudé živinami)
- Organozem přechodová
 - Vytváří přechody mezi vrchovištním a slatinným prostředím
- Organozem slatinná
 - Vytváří se na lokalitách ovlivněných vysokou hladinou podzemní vody, v nižších nadmořských výškách za příznivých klimatických a edafických podmínek (prostředí bohaté živinami)

Rašeliniště

Struktura rašeliny

Půdní profil organozemě a přírozené stanoviště na organozemi

Vzděláváním blíže jihočeské krajině

Praxe: Branná – těžba a zpracování rašeliny

- Prohlídka těžebních ploch rašeliny u vesnice Branná
- Těžbu a zpracování zde realizuje firma Rašelina a.s. - závod Branná

Těžební plocha

Rašelíník

Půdní profil na rašeliništi

Odvodňovací kanály v rašeliništi

Detail kanálu

Rašelina je na povrchu vyschlá,
ale kousek pod povrchem je ještě
vlhká

Hromady vytěžené rašeliny k vyschnutí

Rašeliniště je různě hluboké. Místa
je vytěženo až na písek.

Hromady rašeliny ke zpracování

Zpracovatelský závod

Hotové substráty

Probíhající rekultivace

Vzděláním blíže k jihočeské krajině

Praxe – areál golfového hřiště Hluboká nad Vltavou

Golfové hřiště Hluboká nad Vltavou

- nachází se v historicky doložené krajinné úpravě z 18. století
- dlouhověké duby jsou odhadovány na stáří i několika století
- současnost – přírodně krajinářská oblast s historicky chráněnými prvky a stromy
- výskyt vzácných živočichů

Tesařík obrovský - (*Cerambyx cerdo*)

Vzácný druh chráněný
zákonem podle vyhlášky č.
395/1992 Sb.

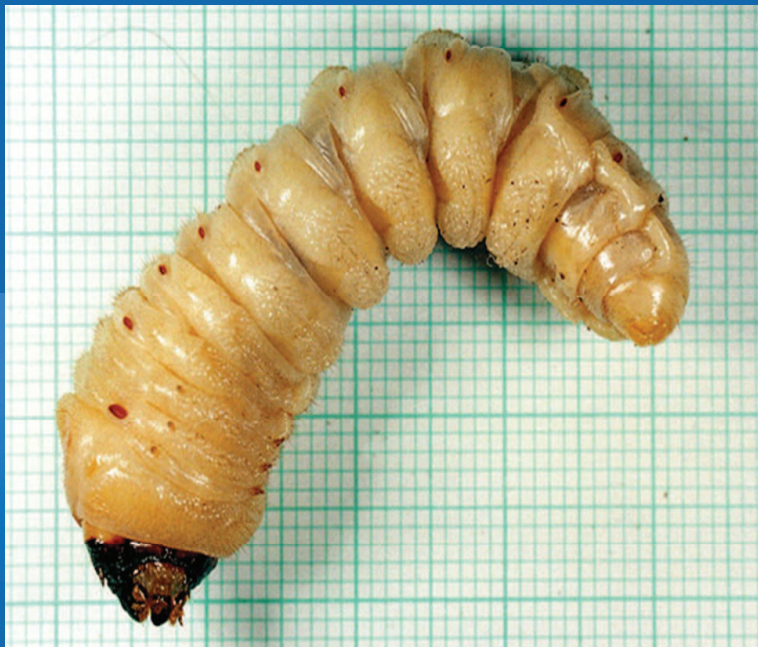

Dospělec

- jeden z největších tohoto druhu u nás
- délka těla 24 – 56 mm
- otvory v kůře stromů o rozměrech 13 x 26 mm – výletové otvory
- Obr:1

Tesařík obrovský - (*Cerambyx cerdo*)

Larva tesaříka

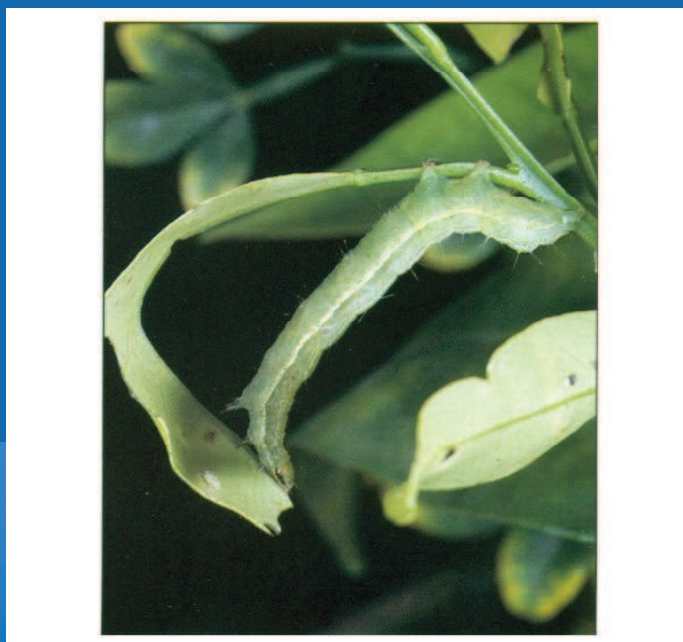

- ke svému vývoji potřebuje nejméně stoleté dřevo dubů
- dovede poškodit trvale i silné a zdravé jedince dubu
- larva dlouhá až 10 cm
- vývoj 3 – 5 let
- Napadá hlavně duby, méně jilmy, jasany, ořešáky
- Obr: 2

Kovolesklec gama - *Autographa gamma*

= Můra gama

- až 3 generace do roka
- vajíčka kladena na spodní stranu listů
- housenky květen – srpen, září – jaro
- píd'alkovitý pohyb
- škodí požerky a stáčením listů na okrasných dřevinách
- Obr: 3

Kovolesklec gama - *Autographa gamma*

- přezimují všechna vývojová stádia
- ochrana při velkém napadení mechanická – odstranění napadené části
- Obr: 4

Krtek obecný – *Talpa europaea*

- krtiny hlavně jaro, podzim
- znehodnocení trávníků
- Ochrana – akustické plašiče
- Obr: 5

Dřevokazné houby

Troudnatec
kopinatý

Fomes fomentarius

Příznaky: na kmeni nápadné, víceleté plodnice, z počátku polokruhovitě, šedobílé, později starší plodnice tvar na kopytovitý a šedočerný, rozklad dřeva je rychlý

Obr: 6

Dřevokazné houby

Troudnatec pásovaný

Fomitopsis pinicola

Obr: 7

Dřevokazné houby

Hlíva ústříčná

Pleurotus ostreatus

- jedlá výborná

Obr: 8

Dřevokazné houby

Choroš šupinatý

Polyporus squamosus

- saprofyt na odumřelých kmenech

Obr: 9

Choroby

Rez rodu *Melanospora*

- napadá listy stromů vrby
- Postřik fungicidy

Obr: 10

Choroby

Rez vejmutovková

Cronartium flaccidum

- dvoubytná rez
- za vegetace napadá listy nejčastěji černého rybízu
- v době vegetačního klidu napadá pětijehličné borovice, nejčastěji borovici vejmutovku

Obr. 11, 12

Choroby

Padlí dubové - *Erysiphe alphitoides*

- výskyt za teplých a hodně vlhkých dní
- napadá listy i větvičky, přezimuje ve spadaném listí
- v přírodních podmínkách při výskytu v podzimních měsících přispívá padlí k přípravě rostlin na ukončení jejich vegetačního cyklu, Obr: 13

Choroby

***Erysiphaceae* – padlí na okrasných dřevinách**

ZÁSTUPCI RODŮ A DRUHŮ:

Sawadaea bicornis* Homma a *S. tulasnei – padlí javorové na *Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*, *A. campestre*.... typický je bílý povlak kolem nervatury a postupně pokrývá část nebo celý list.

Phyllactinia guttata – padlí bukové u *Betula*, *Corylus*, *Crataegus*, *Fagus sylvatica*. Bílý povlak na listech není k nápadný, pouze u buku je více čitelný

***Erysiphe flexuosa* (*Uncinuliella flexuosa*)** – hostitel *Aesculus pavia*, *A. hippocastaneum*, *A. x carnea*.

***Erysiphe berberidis* (*Microsphaera berberidis*)** tvoří silné moučnaté povlaky na listech *Berberis vulgaris*, *B. thunbergii*, ale i na červenolistých kultivarech a na listech *Mahonia aquifolium*. Při silném napadení dřívěšálů listy i s mladými letorosty - následně poškozeny mrazem.

Choroby

Erysiphe syringae* - *Microsphaera syringae na *Syringa vulgaris*, *S. chinensis* a *Viburnum opulus*

Podosphaera pannosa* - *Sphaerotheca pannosa* var. *rosae – padlí růžové

Erysiphe elevata* - *Microsphaera elevata na *Catalpa bignonioides*

***Erysiphe adunca* - (syn. *Uncinula adunca*)** na *Salix*

***Erysiphe azaleae* (syn. *Microsphaera azaleae*)** na rhododendronech a azalkách

***Erysiphe palczewskii* (syn. *Microsphaera palczewskii*)** na *Caragana*

Zdroj http://atlasposkozeni.mendelu.cz/atlas/485-padli_na_okrasnych_drevinach.html

Zdroje:

1. <http://sid82.blog.cz/1104/velci-tesarici>
<http://www.treking.cz/priroda/tesarik-obrovsky.htm>
2. http://www.cerambyx.uochb.cz/cerambyx_cerdo.htm
3. <http://www.jikl.cz/motyli/1795-kovolesklec-gama-housenka.html>
4. <http://www.motyli.net/noctuidae.php?lepidoptera=autographa-gamma>
5. http://hobby.idnes.cz/skudci-na-zahrade-jak-si-s-nimi-poradit-dxw-/hobby-zahrada.aspx?c=A120521_164814_hobby-zahrada_bma
6. <http://3.bp.blogspot.com/-Ohjoe4lylyw/T4m2OBarqwI/AAAAAAAAAES8/RyT1FdE1aV8/s1600/fomentarius.jpg>
7. http://4.bp.blogspot.com/-bNr1JTo-MIY/T5OgKcmVcpl/AAAAAAAAEUc/i1w3cHKS_ts/s1600/pinicola.jpg
8. http://4.bp.blogspot.com/-md4CmdSHUdg/Unf8h_JSYRI/AAAAAAAAAGkc/VRQ1JMt0EdI/s1600/ostreatus.jpg
9. <http://ohoubach.blogspot.cz/2009/09/squamosus5.html>
10. http://hobbyzahrada.cz/fotogalerie/articles_images/2061-choroby_melanospora_1.jpg
11. <http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id15736/>
12. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/31/Cronartium_ribicola2.jpg
13. <http://www.agromanual.cz/cz/clanky/ochrana-rostlin-a-pestovani/ochrana-obecne/aktualni-prehled-ochrany-zahrad-sadu-a-vinic-srpen-a-zari-2012.html>

J. ŠTAMBERKOVÁ A KOL., *Ochrana zahradních rostlin I.*, Rebo Production CZ, Dobřežovice 2012, s. 341, ISBN 978-80-904782-5-1